

รายงานการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

โดย

นางสุธัญญา พันธุ์รักษ์
ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก นายยงยุทธ พรหมแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ว่าที่ ร.ต.สุรสิทธิ์ ถิตย์สมบูรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ นางสาวรุ่ง น้อยนาจารย์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ นางสาวนิพพิทา กุลชิต ศึกษาานิเทศก์พี่เลี้ยง นางพรเพ็ญ ฤทธิลัน นางสาวศิวพร นิลสุข ศึกษาานิเทศก์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คณะศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จของการศึกษาในครั้งนี้

สุธัญญา พันธุ์รักษ์
ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
ชื่อผู้ศึกษา	นางสุธัญญา พันธุ์รักษ์ ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์
ปีที่พิมพ์	๒๕๖๑

บทคัดย่อ

ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปทดลองใช้กับโรงเรียนเป้าหมาย คือ โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสาร และบันทึกการนิเทศ ที่ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษาจัดทำขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์เชิงบรรยาย

ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ พบว่า

๑. รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ มี ๗ ขั้นตอน คือ ขั้นที่ ๑ รู้ชัดปัญหา ขั้นที่ ๒ ศึกษาบริบท ขั้นที่ ๓ กำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ ๔ วางแผน ออกแบบ ขั้นที่ ๕ ลงมือทำ ขั้นที่ ๖ นำสะท้อนผล ขั้นที่ ๗ ดลใจพัฒนาให้ยั่งยืนรูปแบบการนิเทศการศึกษา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หมายถึง กระบวนการนิเทศการศึกษาที่น้อมนำหลักคิดตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร่วมกับหลักการพุทธศาสนา หลักของการบริหารในการพัฒนา สถานศึกษาให้มีความยั่งยืน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน มีรายละเอียด ดังนี้

เข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลพื้นฐานด้วยการศึกษาข้อมูล ทุกมิติของโรงเรียนและชุมชน ค้นหารากฐานของปัญหา รวบรวมองค์ความรู้ มี ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นที่ ๑ รู้ชัดปัญหา คือ รู้ ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น นโยบาย เป้าหมาย ขององค์กร โรงเรียน และชุมชน
ขั้นที่ ๒ ศึกษาบริบท คือ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียน ชุมชน เพื่อค้นหารากฐานของปัญหาที่แท้จริง

เข้าถึง คือ การสื่อสาร และการสร้างความมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจให้โรงเรียน ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด มี ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นที่ ๓ กำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมาย เลือกระดับ / แนวทาง ในการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วม

ขั้นที่ ๔ วางแผน ออกแบบ เป็นขั้นการวางแผนออกแบบกระบวนการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วม และสื่อสารเพื่อให้ความเข้าใจ ตรงกัน

พัฒนา คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ โรงเรียนและชุมชน สร้างทีมพี่เลี้ยง ออกแบบหลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติของ โรงเรียนและชุมชน รวมทั้ง ให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนมี ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๕ ลงมือทำ เป็นขั้นนำกระบวนการที่ได้วางแผน ออกแบบ ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มีทีมพี่เลี้ยงให้ คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุน

ขั้นที่ ๖ นำสะท้อนผล เป็นการเรียนรู้การทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำสู่การ ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

ขั้นที่ ๗ ดลใจพัฒนาให้ยั่งยืน เป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้มีจิตสำนึกในการ พัฒนา สู่ความยั่งยืน

๒. จากการนิเทศการศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนาคาร์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ พบว่า รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ซึ่งมี ๗ ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการนิเทศรูปแบบนี้ และผู้นิเทศ (ผู้ฝึกประสบการณ์) มีความ มั่นใจในการใช้รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในการนิเทศการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำให้ผู้นิเทศ (ผู้ฝึก ประสบการณ์) มีความเข้าใจในบริบทปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนและ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ทำให้สามารถร่วมกับครูผู้สอนในการวางแผนเพื่อการ พัฒนาได้ตรงจุด และสามารถนิเทศและให้ข้อเสนอแนะได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของ ครูผู้สอน จึงส่งผลให้ครูผู้สอนพึงพอใจในการนิเทศ รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
สารบัญ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๒
ขอบเขตการศึกษา	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๔
การนิเทศการศึกษา	๔
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	๗
ขอบเขตการศึกษา	๗
วิธีดำเนินการ	๗
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๙
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๐
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๑๑
ตอนที่ ๑ การศึกษารูปแบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา	๑๑
ตอนที่ ๒ ผลการทดลองใช้รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา	
จากโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา	๑๗
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๘
สรุปผลการศึกษา	๑๘
อภิปรายผล	๑๙
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	๑๙
บรรณานุกรม	๒๐
ภาคผนวก	๒๑
เอกสารประกอบ	๒

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงรอบด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านการศึกษาอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่ระบบการจัดการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอนและการนำเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถทันต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการอบรมสั่งสอนที่ต้องปฏิบัติต่อเด็กโดยตรง กระแสการพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ และทักษะต่างๆ ทั้งทักษะด้านวิชาการ การสื่อสาร ตลอดจนทักษะการดำรงชีวิต เพื่อพร้อมที่จะปรับตัวให้เท่าทันกับสภาพการณ์รอบด้านของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงกำหนดไว้ในหมวด ๔ มาตราที่ ๒๒-๓๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกำหนดไว้ในหมวดที่ ๕ มาตราที่ ๓๑-๔๐ การนิเทศการศึกษา นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนาผู้เรียนด้วย

จากความสำคัญดังกล่าว ศึกษานิเทศก์จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะนำพาคุณภาพการศึกษาของชาติไปสู่เป้าหมาย โดยเฉพาะในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งประเด็นสำคัญของการจัดระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งด่วน ๔ ประการหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๐ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และต่ำกว่าระดับทั้งระดับจังหวัด ระดับสังกัด และระดับประเทศ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นอกจากนี้ ผู้ฝึกประสบการณ์ศึกษานิเทศก์ รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้ส่งเคราะห์ผลการนิเทศการศึกษาและสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์พบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนที่ไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ กรอบกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างดี

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ มีรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ที่ชัดเจน ได้ผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์จนประสบความสำเร็จ มีเอกลักษณ์เฉพาะ มีการประยุกต์ใช้และได้นำหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เรื่อง ของการพัฒนาคนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เป็นรูปแบบของกระบวนการนิเทศที่เป็นแบบอย่างให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นได้ดี และผู้ศึกษาได้มาฝึกประสบการณ์ที่นี้ จึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
๒. เพื่อนำรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปทดลองใช้กับโรงเรียนต้นแบบ

ขอบเขตของการศึกษา

๑. เป้าหมาย
  - ๑.๑ ศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
  - ๑.๒ โรงเรียนเป้าหมายการทดลองใช้ ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้เริ่มศึกษาตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม - ๑๓ เมษายน ๒๕๖๑

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีความรู้ความเข้าใจรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
  ๒. ทำให้ผู้ศึกษามีรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นอีก
- ๑ รูปแบบ
    ๓. ทำให้ผู้ศึกษามีความมั่นใจในการนำรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปใช้ในการฝึกประสบการณ์พัฒนา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่โรงเรียนต้นแบบ
    ๔. ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของคุณครู
    ๕. สามารถที่จะเผยแพร่รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา แก่ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. **รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา** หมายถึง รูปแบบกระบวนการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ที่น้อมนำหลักคิดตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่พระราชทานให้ใช้แก้ปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ร่วมกับหลักของการบริหารในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความยั่งยืนโดยมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน” มี ๗ ชั้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลพื้นฐานด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของโรงเรียนและชุมชน ค้นหารากฐานของปัญหา รวบรวมองค์ความรู้มี ๒ ขั้นตอน คือ

ชั้นที่ ๑ รู้ชัดปัญหา คือ รู้ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น นโยบาย เป้าหมายขององค์กร โรงเรียน และชุมชน

ชั้นที่ ๒ ศึกษาบริบท คือ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียน ชุมชน เพื่อค้นหารากฐานของปัญหาที่แท้จริง

เข้าถึง คือ การสื่อสาร และการสร้างความมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจให้โรงเรียน ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด มี ๒ ขั้นตอน คือ

ชั้นที่ ๓ กำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมาย เลือก ประเด็น/แนวทางในการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วม

ชั้นที่ ๔ วางแผน ออกแบบ เป็นขั้นการวางแผนออกแบบกระบวนการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วมและสื่อสารเพื่อความเข้าใจตรงกัน

พัฒนา คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ โรงเรียนและชุมชน สร้างทีมพี่เลี้ยง ออกแบบหลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน รวมทั้งให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตามและสนับสนุนมี ๓ ขั้นตอน คือ

ชั้นที่ ๕ ลงมือทำ เป็นขั้นนำกระบวนการที่ได้วางแผน ออกแบบ ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มีทีมพี่เลี้ยงให้ คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุน

ชั้นที่ ๖ นำผลสะท้อนผล เป็นการเรียนรู้การทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำสู่การปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

ชั้นที่ ๗ ตลใจพัฒนาให้ยั่งยืน เป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้มีจิตสำนึกในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

๒. **ครูผู้สอน** หมายถึง ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่จัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ที่ได้รับการนิเทศแบบ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

๓. **โรงเรียนเป้าหมาย** หมายถึง โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา กลุ่มเครือข่ายพุทธไสยาสน์ ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

บทที่ ๒

ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศการศึกษา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ครั้นนี้ ผู้ฝึก
ประสบการณ์ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การนิเทศการศึกษา

๑. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

ความหมายคำว่า การนิเทศ (Supervision) แปลว่า การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ
หรือปรับปรุง ดังนั้น การนิเทศการศึกษาก็น่าจะหมายถึงการให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง
เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า การนิเทศการศึกษาไว้แตกต่างกัน
ดังนี้

สเปียร์ส (Spears) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะ
ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กูต (Good) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นความพยายามของผู้ทำ
หน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้
สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนา
ความสามารถของครู

มาร์คส์ และสตูปส์ (Marks and Stoops) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษา
ว่า คุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ
สถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาครู
ครู เพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุ
จุดมุ่งหมายที่วางไว้

๒. ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ดร.สังัด อุทรานันท์ (๒๕๓๐) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาว่า
มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๔ ประการ ดังนี้

- ๑) เพื่อพัฒนาคน
- ๒) เพื่อพัฒนางาน
- ๓) เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์
- ๔) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

๓. ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา

บริกส์ และจัสต์แมน (Briggs and Justman) ได้เสนอหลักการนิเทศสำหรับ
ผู้บริหารไว้ดังนี้

- ๑) การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย
- ๒) การนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริม และการสร้างสรรค์
- ๓) การนิเทศการศึกษาควรจะต้องอาศัยความร่วมมือของวิทยากรหลายคนมากกว่าที่จะแบ่งผู้นิเทศ ออกเป็นรายบุคคล
- ๔) การนิเทศการศึกษา ควรตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
- ๕) การนิเทศการศึกษา จะต้องคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคล
- ๖) จุดมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือหาทางช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถตามความมุ่งหมายของการศึกษา
- ๗) การนิเทศการศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องอยู่กับการส่งเสริมความรู้สึกรอบอุนให้แก่ครู และการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ

๔. ประเภทของงานนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา อาจแบ่งออกตามวิธีปฏิบัติงานเป็น ๔ ประเภท

- ๑) การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากการพบข้อผิดพลาดและบกพร่องก็ให้หาทางช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่าง ๆ
- ๒) การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) เป็นการนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- ๓) การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้ผู้กำลังใจช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง
- ๔) การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

๕. กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึงการดำเนินการในการนิเทศให้ได้รับความสำเร็จ แฮร์ริส (Harris) ได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

- ๑) ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้าการกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน
- ๒) ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละขั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ และการพัฒนานโยบาย
- ๓) ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าใจให้มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และให้ความสะดวกในการทำงาน
- ๔) ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาสการตำหนิ การปล่อยออก และการบังคับให้กระทำตาม

๕) ชั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือพิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผน มีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรจะมีการวิจัยด้วย จะเห็นว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นการทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครู เพื่อจะได้ทราบปัญหา ระบุปัญหาที่จะต้องรีบแก้ไขปรับปรุง ก่อนแล้วจึงวางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ต่อจากนั้นก็ดำเนินการตามแนวขั้นตอนตามลำดับจนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วจึงนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ซึ่งมีหลากหลายกระบวนการ แต่ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นศึกษานิเทศก์ฝึกประสบการณ์ และได้มาฝึกประสบการณ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ซึ่งมีรูปแบบกระบวนการนิเทศ เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการ

รายงานการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. กลุ่มเป้าหมาย
๒. วิธีดำเนินการ
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการศึกษา

๑. เป้าหมาย

๑.๑ ศึกษาารูปแบบนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

๑.๒ โรงเรียนเป้าหมายการทดลองใช้ ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาคั้งนี้เริ่มศึกษาตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม – ๑๓ เมษายน ๒๕๖๑

วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๑ รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ คู่มือนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

๑.๒ รายงานการพัฒนารูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

๑.๓ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการรูปแบบนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา จากเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ (www.ksn๑.go.th)

๑.๔ แผนปฏิบัติการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่รวบรวมไว้ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑ กรอบแนวคิด ในการพัฒนารูปแบบการกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนารวมถึงนโยบายจุดเน้นและสาระสำคัญขอขยายการนิเทศ

๒.๒ รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

๒.๓ ศึกษาแนวทางการนำคู่มือการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

ขั้นตอนที่ ๓ ศึกษาบริบท/สารสนเทศของโรงเรียนที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ ๔ นำรูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปใช้กับโรงเรียน

เป้าหมาย

๔.๑ วิเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการนิเทศแต่ละขั้นตอน

๔.๒ ทดลองนำรูปแบบกระบวนการนิเทศ สู่อำนาจปฏิบัติการณ์นิเทศ ดังนี้

๔.๒.๑ ประชุมชี้แจง พบผู้บริหาร ครู แจกวัสดุประสงค์ของการนิเทศ ชี้แจง

ประเด็นการนิเทศ

๔.๒.๒ เยี่ยมชั้นเรียน โดยการสังเกตจากสภาพจริง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

๑) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศ ในลักษณะของ “ผู้ร่วมวิชาชีพครู” เพื่อให้การยอมรับ ศรัทธา เลื่อมใส เสมอภาค จริงจัง จริงใจ โดยมีสายสัมพันธ์ ร่วมกันคือ การเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ

๒) การปรึกษาหารือและเตรียมแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้น Active Learning สอดคล้องในศตวรรษที่ ๒๑ ดังนี้

- การจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

- ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

- จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

- จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้ สดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในรายวิชา

- ส่งเสริมการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการ

๔.๒.๓ สร้างข้อตกลงร่วมกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด แนวทางในการ พัฒนาของครู โดยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและหาแนวทางแก้ไข วางแผน การดำเนินการพัฒนาร่วมกัน (จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้) เพื่อชี้แนะถึงความกังวลของครูเกี่ยวกับการ จัดกระบวนการเรียนรู้ ระบุวิธีการปรับปรุงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ช่วยเหลือครูตั้งจุดมุ่งหมาย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เลือกเวลา สังเกตการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เลือกเครื่องมือและ พฤติกรรมที่จะบันทึก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของบทเรียนและการจัดการกระบวนการ เรียนรู้

๔.๒.๔ สังเกตการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน (ตามข้อตกลงร่วมกัน) ดังนี้

- สังเกตความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน

- ค้นหาและสรุปให้ได้ว่า พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ จุดใดเด่น จุดใดด้อย มีคุณภาพ ประสพผลสำเร็จหรือประสพความล้มเหลว

- บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น

๔.๒.๔ สะท้อนผลการสอนของครู เป็นกระบวนการที่ครูผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศวิเคราะห์ร่วมกัน โดยการสอบถาม/สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์พฤติกรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ พฤติกรรมของนักเรียนและบรรยากาศในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น ขณะดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครูผู้รับการนิเทศทราบ พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้โดดเด่นและพฤติกรรมได้น้อย พฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใดมีปัญหา ก็ควรร่วมมือกันหาทางปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น โดยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feed Back) คือ เป็นการนำวิธีการนำเสนอข้อมูลอย่างมีระบบ ที่เที่ยงตรง แม่นยำไม่มีอคติ ที่ได้จากการสังเกตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ครูผู้รับการนิเทศได้รับทราบดังนี้

๑) เทคนิคที่ ๑ ให้ข้อมูลป้อนกลับต่อครู โดยการใช้ข้อมูลที่มีระบบจากการสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒) การซักถามถึงความรู้สึก ความคิดเห็นและการแสดงออกของครูผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับข้อมูล

๓) สนับสนุนให้ครูผู้รับการนิเทศพิจารณาทางเลือกใหม่ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

ผู้นิเทศใช้พฤติกรรมนิเทศแบบทางอ้อม คือ การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดประสงค์ในการฟัง ฟังให้รอบคอบเข้าใจความหมาย จับประเด็นสำคัญ เรียบเรียงข้อความเพื่อพูดซ้ำ ใช้คำถามเพื่อให้เข้าใจตรงกัน มีความพร้อมที่จะพูดตอบสนอง ทำจิตว่างปราศจากอคติ มีความพร้อมที่จะพูดตอบสนอง มีความอดทน ฟังโดยสมาธิ และฟังโดยใช้เวลาเพียงพอที่จะคิด จากนั้นใช้คำถามเพื่อช่วยคลี่คลายคำพูดของครูให้ชัดเจน การส่งเสริมสนับสนุนให้แสดงออก การให้มีความกล้า การเสนอแนะ การสนับสนุน และการให้ขวัญและกำลังใจ

๔.๒.๕ สรุปผลการนิเทศ การปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยร่วมหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุง

๔.๓ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกผลการนิเทศตามแบบสังเกต/แบบประเมิน/เครื่องมือ/ภาพถ่าย และบันทึกผลการนิเทศ/ข้อเสนอแนะในแบบบันทึกการนิเทศของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๕ วิเคราะห์ สรุปและรายงานผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. แบบบันทึกการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร
๒. แบบบันทึกการนิเทศการศึกษา
๓. แบบสังเกตชั้นเรียน
๔. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารคู่มือการนิเทศ เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑
๒. จากการสนทนาและสอบถามความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศที่ผู้ฝึกประสบการณ์นำมาใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

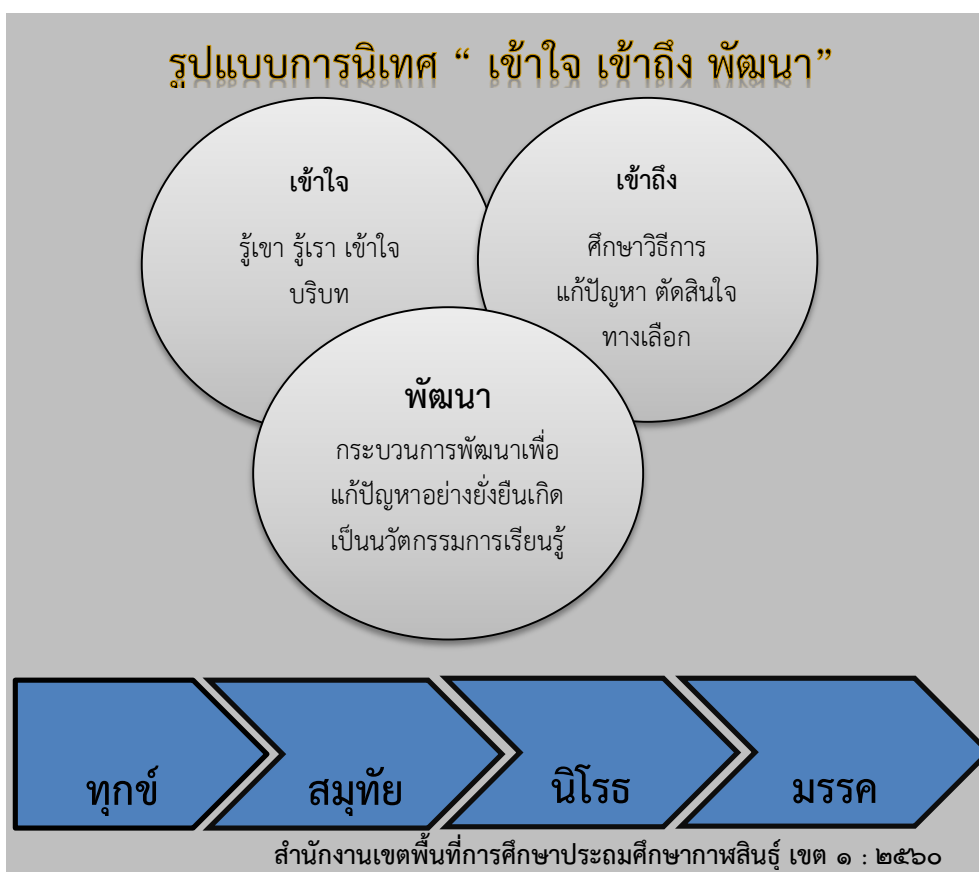
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

ผลการศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ มีผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ ๑ การศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

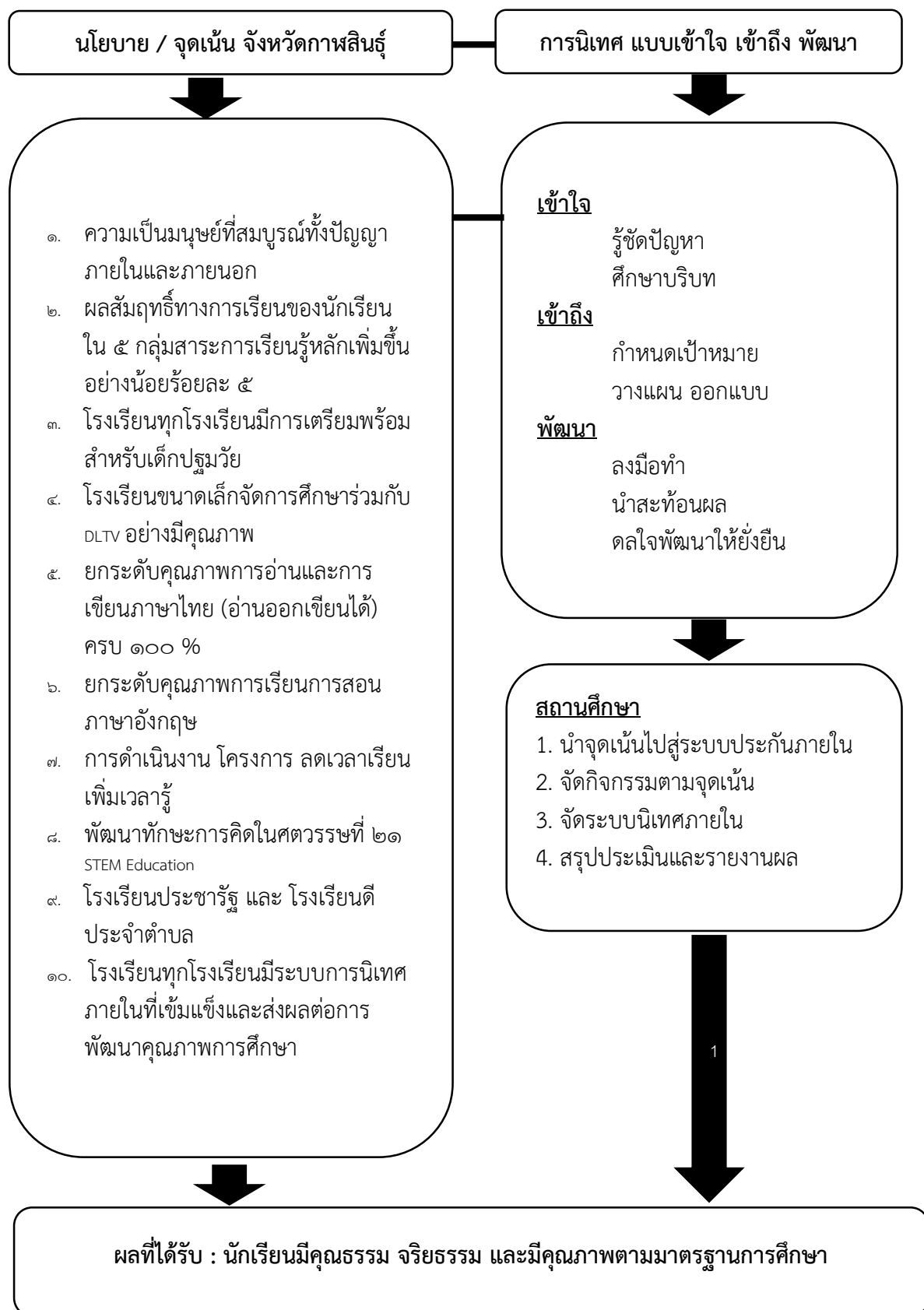

รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๑

เป็นรูปแบบกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการจัดการศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ตามแนวทางพระราชดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ ๙ พระราชทานให้ใช้แก้ปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนใต้ คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้ในการศึกษา ที่ต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษา สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง บุคลากรที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนทั้งหมด งานจะมีความก้าวหน้า มั่นคง และมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยบุคลากร ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างของบุคลากร ความต้องการที่ไม่เหมือนกัน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และใช้ยุทธวิธีในการเข้าถึงบุคลากรจะด้วยวิธีไหนก็ตามแต่ต้องทำด้วยความจริงใจ ไม่เสแสร้ง แกล้งทำ เมื่อเราได้เข้าถึงจิตใจและมีข้อมูลของบุคลากรแต่ละบุคคลแล้ว สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จากนั้นสร้างทีมงานโดยหลอมรวมความสามารถที่หลากหลายของบุคลากรให้เป็นเอกภาพ โดยใช้หลักการของหลักอริยสัจ ๔ หลักคิดใน การนิเทศการศึกษา การโค้ช ระบบพี่เลี้ยง PLC ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีทิศทางในการพัฒนาสู่ความ เป็นมืออาชีพส่งผลโดยตรงกับผู้เรียนในที่สุด

กรอบแนวคิด การนิเทศแบบ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

กระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ๗ ขั้นตอน

รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึงพัฒนา ได้มาจากการประยุกต์ใช้หลักการ ตามแนวพระราชดำรัสในการจัดการศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางพระราชดำรัส ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ พระราชทานให้ใช้แก้ไขปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้ในการศึกษา โดย วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน ออกเป็น ๗ ขั้นตอน ดังนี้

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอน เป็นแนวทางในการทำงาน ดังต่อไปนี้

รายละเอียดการนำกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ๗ ขั้นตอน ไปใช้

การนิเทศ	ขั้นตอนการนิเทศ
<p>เข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลพื้นฐานด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของโรงเรียนและชุมชน ค้นหารากฐานของปัญหา รวบรวมองค์ความรู้</p>	<p>ขั้นที่ ๑ รู้ชัดปัญหา รู้ ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น นโยบาย เป้าหมาย ขององค์กร โรงเรียน และชุมชน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษา ทำความเข้าใจนโยบาย เป้าหมาย ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา <p>ขั้นที่ ๒ ศึกษาบริบท ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียน ชุมชน เพื่อค้นหารากฐานของปัญหาที่แท้จริง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำรวจ สภาพปัจจุบันของโรงเรียน และชุมชน ๒. ศึกษาข้อมูลผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของปีที่ผ่านมา ๓. SWOT ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา
<p>เข้าถึง คือ เป็นการสื่อสาร และการสร้างความมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจ ให้ โรงเรียน ชุมชน และ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด</p>	<p>ขั้นที่ ๓ กำหนดเป้าหมาย กำหนดเป้าหมายเลือก ประเด็น/ แนวทางในการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา ที่เกิดขึ้น ๒. ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย หรือ ประเด็นการพัฒนา กำหนดแนวทางการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา ร่วมกัน

การนิเทศ	ขั้นตอนการนิเทศ
	<p>ขั้นที่ ๔ วางแผน ออกแบบ</p> <p>วางแผนออกแบบกระบวนการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วม และสื่อสารเพื่อให้ความเข้าใจ ตรงกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วางแผน ออกแบบ หลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา ๒. สร้าง หลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา ๓. สร้างเครื่องมือกำหนดปฏิทินการทำงาน
<p>พัฒนา คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนา ศักยภาพ โรงเรียนและชุมชนสร้างทีมพี่เลี้ยง ออกแบบหลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน รวมทั้ง ให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุน</p>	<p>ขั้นที่ ๕ ลงมือทำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นำกระบวนการที่ได้วางแผน ออกแบบ ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มีทีมพี่เลี้ยงให้ คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนประชุม สื่อสาร สร้างความเข้าใจ หลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ๒. ดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการ หลักสูตร และโปรแกรมการพัฒนา ที่กำหนดไว้ ๓. ทีมพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม ๔. ใช้กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) การ Coaching ในการพัฒนาศักยภาพโรงเรียน <p>ขั้นที่ ๖ นำสะท้อนผล</p> <p>การเรียนรู้การทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำสู่การปรับปรุงการทำงาน ให้ดีขึ้น</p> <p>ใช้กระบวนการสะท้อนผลการทำงานที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และ นำสู่การปรับปรุง หรือ พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการ AAR PLC KM สม่่าเสมอ</p> <p>ขั้นที่ ๗ ตลใจพัฒนาให้ยั่งยืน</p> <p>เสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้มีจิตสำนึกในการพัฒนา สู่วัยยั่งยืน จัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และ การมีจิตสำนึกในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน ได้แก่ การค้นหา Best Practices, Good Practices กิจกรรม Share & Learn</p>

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ตามรูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ปรากฏผลดังนี้

๒.๑ ชั้นที่ ๑ เข้าใจ ซึ่งมี ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑.๑ รู้ชัดปัญหา โดยการศึกษาเอกสารของโรงเรียนเพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตั้งอยู่ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้บริหารโรงเรียน คือ นางวันเพ็ญ ฤทธิ์รุ่ง ครูผู้สอน จำนวน ๑๕ คน นักเรียนทั้งหมด ๒๙๔ คน เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน ๔๘ คน ระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๗๙ คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๖๗ คน

๒.๑.๒ ศึกษาบริบท โดยการวิเคราะห์ผลการสอบระดับชาติ (O-NET) ของโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีคะแนนเฉลี่ย ๓๒.๖๐ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตและระดับประเทศ โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับทักษะในการทดลอง และจากการศึกษาบริบทสภาพจริงของโรงเรียน การสนทนากับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ทำให้ทราบข้อมูลที่ชัดเจนและสอดคล้องกันกับการศึกษาเอกสารผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ผลคะแนนทดสอบระดับชาติ O-NET)

๒.๒ ชั้นที่ ๒ เข้าถึง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑.๑ กำหนดเป้าหมาย โดยการสนทนากับครูผู้สอนให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนขาดทักษะกระบวนการในการทดลอง จึงตกลงร่วมกันในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาโดยการพัฒนาทักษะกระบวนการทดลองให้กับผู้เรียน

๒.๑.๒ วางแผน ออกแบบ โดยการร่วมกันกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๒.๓ ชั้นที่ ๓ พัฒนา ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๓.๑ ลงมือทำ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้ฝึกประสบการณ์ได้สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ และผู้ฝึกประสบการณ์ได้สังเกตตามข้อสังเกตที่เข้าร่วมตกลงกันได้

๒.๓.๒ นำสะท้อนผล ได้แลกเปลี่ยนรู้โดยการให้ครูผู้สอนสะท้อนผลของการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนก่อนว่า มีจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาใดบ้าง จากนั้นผู้ฝึกประสบการณ์ได้สะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนในครั้งนี้

๒.๓.๓ ดลใจพัฒนาให้ยั่งยืน ผู้ฝึกประสบการณ์ให้กำลังใจครูผู้สอน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในจุดที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจุดที่เป็นปัญหาคือความมั่นใจในการสาธิตกระบวนการทดลอง ทำได้โดยทำการศึกษาค้นคว้าสื่อต่าง ๆ เช่น ยูทูป เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกครั้งต่อไป

บทที่ ๕

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

๑. การศึกษารูปแบบกระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ มี ๗ ขั้นตอนคือ ขั้นที่ ๑ รู้ชัดปัญหา ขั้นที่ ๒ ศึกษาบริบท ขั้นที่ ๓ กำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ ๔ วางแผน ออกแบบ ขั้นที่ ๕ ลงมือทำ ขั้นที่ ๖ นำสะท้อนผล ขั้นที่ ๗ ตลใจพัฒนาให้ยั่งยืน

๒. สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ สรุปผลได้ดังนี้

- **ขั้นที่ ๑ เข้าใจ** ซึ่งมี ๒ ขั้นตอน

๑.๑ **รู้ชัดปัญหา** เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน ๒๙๔ คน

๑.๒ **ศึกษาบริบท** โดยการวิเคราะห์ผลการสอบระดับชาติ (O-NET) ของโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีคะแนนเฉลี่ย ๓๒.๖๐ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตและระดับประเทศ โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับทักษะในการทดลอง และจากการศึกษาบริบทสภาพจริงของโรงเรียน การสนทนากับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ทำให้ทราบข้อมูลที่ชัดเจนและสอดคล้องกันกับการศึกษาเอกสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ผลคะแนนทดสอบระดับชาติ O-NET)

- **ขั้นที่ ๒ เข้าถึง** ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน

๑.๑ **กำหนดเป้าหมาย** โดยการสนทนากับครูผู้สอนให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

๑.๒ **วางแผน ออกแบบ** โดยการร่วมกันกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

- **ขั้นที่ ๓ พัฒนา** ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน

๓.๑ **ลงมือทำ** ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยผู้ฝึกประสบการณ์ได้สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓.๒ **นำสะท้อนผล** ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการให้ครูผู้สอนสะท้อนผลของการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนก่อนว่า มีจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาใดบ้าง

๓.๓ **ตลใจพัฒนาให้ยั่งยืน** ผู้ฝึกประสบการณ์ให้กำลังครูผู้สอน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในจุดที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากการนิเทศการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนาคจารย์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ พบว่า รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ซึ่งมี ๗ ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการนิเทศรูปแบบนี้ และผู้นิเทศ (ผู้ฝึกประสบการณ์) มีความ มั่นใจในการใช้รูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในการนิเทศการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำให้ผู้นิเทศ (ผู้ฝึกประสบการณ์) มีความเข้าใจในบริบทปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ทำให้สามารถร่วมกับครูผู้สอนในการวางแผนเพื่อการ พัฒนาได้ตรงจุด และสามารถนิเทศและให้ข้อเสนอแนะได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของ ครูผู้สอน จึงส่งผลให้ครูผู้สอนพึงพอใจในการนิเทศกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑. ศึกษาขั้นตอนรูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา อย่างชัดเจน
๒. ผู้นิเทศควรมีการศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่จะทำการนิเทศเชิงลึก เพื่อให้มีข้อมูลที่ชัดเจน ในการช่วยเหลือโรงเรียนและควรทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น
๓. วิเคราะห์บริบทของโรงเรียนให้ครอบคลุมแต่ละด้าน พัฒนาส่งเสริมตามความพร้อมหรือ ความสนใจให้เต็มตามศักยภาพ
๔. วางแผนตามขั้นตอน ๗ ขั้นตอนตามรูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
๕. ลงมือปฏิบัติตามที่ขั้นตอนที่วางแผนไว้
๖. ควรนำผลจากการนิเทศ ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศหรือพัฒนาในครั้งต่อไป
๗. ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตรและการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรสถานศึกษา ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องระหว่างมาตรฐาน/ตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล
๘. การเสริมแรงเพื่อให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป
๙. สมควรนำรูปแบบกระบวนการนิเทศการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปเผยแพร่สู่สาธารณชน ต่อไป

บรรณานุกรม

- นิพนพิทา กุลชิต. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพุทธไสยาสน์ เพื่อ
การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
- พรเพ็ญ ฤทธิสัน. คู่มือการนิเทศมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศเข้าใจ
เข้าถึง พัฒนา. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑,
ม.ป.ป.
- สายรุ้ง น้อยนาจารย์. การนิเทศเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑, ม.ป.ป.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑. ปฏิทินนิเทศโรงเรียน ภาคเรียนที่ ๒
ปีการศึกษา ๒๕๖๐. เอกสารหมายเลข ๑๑/๒๕๖๐ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑. รายงานผลการนิเทศโรงเรียนสังกัด
สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙. เอกสารหมายเลข ๘/๒๕๖๐ กลุ่มนิเทศ
ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์
เขต ๑.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. คู่มือการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา. เอกสารหมายเลข
๓/๒๕๖๐ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์.

ภาคผนวก

- คู่มือนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
- แบบบันทึกของศึกษานิเทศก์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

คู่มือนี้เทศ

เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

เข้าใจ

รู้เขา รู้เรา เข้าใจบริบท

เข้าถึง

ศึกษาวิธีการแก้ปัญหา
ตัดสินใจทางเลือก

พัฒนา

กระบวนการพัฒนา
เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนเกิดเป็น
นวัตกรรมการเรียนรู้

เอกสารหมายเลข 3/2560

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

แบบบันทึกของศึกษานิเทศก์

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
เวลา.....สถานที่.....

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

.....
.....
.....

วิธีดำเนินการ

.....
.....
.....

ผลที่เกิดขึ้น

.....
.....

สิ่งที่ได้เรียนรู้

.....
.....

ความคิดเห็น

.....
.....

สิ่งที่จะทำต่อไป/การนำไปใช้

.....
.....

ความประทับใจ/นัดหมาย ครั้งต่อไป

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง .....

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(.....)

ตำแหน่ง .....